

វិធីទុកដាក់គ្រាប់ធញ្ញជាតិតាមលក្ខណៈគ្រួសារ

បន្ទាប់ពីច្រូតកាត់ និងបោកបែនហើយ គ្រាប់ធញ្ញជាតិតែងត្រូវបានគេរក្សាក្នុងបរិក្ខារទុកដាក់ផ្សេងៗ ដែលជាលក្ខណៈប្រពៃណីមានរយៈពេលពី ៦ ទៅ ១២ខែ។ ជាទូទៅ បរិក្ខារទុកដាក់ទាំងនោះមានលក្ខណៈសមស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងអាកាសធាតុ ហើយត្រូវបានគេសាងសង់ឡើង ដោយប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមដែលអាចរកបានក្នុងតំបន់។ ការទុកដាក់ផលិតផលនៅតាមកសិដ្ឋានតូចៗ អាចចែកជា ៣ប្រភេទ សំខាន់ៗគឺ ប្រព័ន្ធចំហ ពាក់កណ្តាលចំហ និងបិទជិត។

១. ប្រព័ន្ធចំហ

ក្នុងលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុមិនអំណោយផលល្អ (គឺមានសភាពក្តៅហើយសើម) គេតែងតែប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទុកដាក់ប្រភេទចំហស្ទើរតែទាំងស្រុង ដោយសារថា ផលិតផលភាគច្រើននៅមានកំរិតសំណើមមិនទាន់សមស្របសំរាប់ទុកដាក់នៅឡើយ។ ជម្រករបៀបនេះគេច្រើនធ្វើបាតកំរាលពីបន្ទុក ឬ រនាបអោយផុតពីដីដែលទ្រដោយសសរហើយប្រក់ដីបូលផ្សេងៗគ្នាដូចជា៖ ចំបើង ស្លឹកត្នោត ឬស្បូវជាដើមដើម្បីការពារទឹកភ្លៀង។ ពេលខ្លះគេយកផលិតផល ចំការផ្សេងៗដូចជា ផ្លែពោតខ្ញុំ រឺ ននោងខ្ញុំ ជាដើមទៅព្យួរតាមឆ្នើម ឬនៅពីក្រោមដីបូលផ្ទះបាយដើម្បីឱ្យផ្សែងភ្លើងដែលដុតពីក្រោមទៅធ្វើអោយផលិតផល នោះកាន់តែស្ងួត និងបណ្តេញសត្វល្អិតចេញទៀតផង។

ជាទូទៅ សំណង់ប្រព័ន្ធទុកដាក់ចំហបែបនេះ ច្រើនតែមិនមានភាពស្មុគស្មាញ ប៉ុន្តែវាបង្កអោយមានការលំបាកក្នុងការសំអាត ឬ ធ្វើអនាម័យ។

គុណសម្បត្តិ :

- ខ្យល់ធម្មជាតិដែលបក់ឆ្លងកាត់ នឹងធ្វើអោយផលិតផលដែលកំពុងទុកដាក់កាន់តែស្ងួតជាបន្ត
- សភាពបែបនេះក៏ទប់ស្កាត់ការកើតមាននូវជំងឺផ្សិតផងដែរ។

គុណវិបត្តិ :

- សត្វល្អិត កណ្តុរ និងសត្វស្លាប អាចចេញចូលបានដោយងាយ និងពិបាកធ្វើអនាម័យ

២. ប្រព័ន្ធទុកដាក់ពាក់កណ្តាលចំហ

ប្រព័ន្ធបែបនេះត្រូវបានគេអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយនៅតំបន់នានា ដែលមានភ្លៀង ធ្លាក់មធ្យមហើយបរិក្ខារទុកដាក់ច្រើនធ្វើពីមែកឈើតូចៗឬចំបើងត្បាញឬវេញបញ្ចូលគ្នាក៏ដូច ជាគ្រោងឈើដែលមានក្រាលចំបើង។ ជាទូទៅ គេច្រើនប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះសំរាប់ទុកដាក់ ផលិតផលដែលមិនទាន់បោកបែនឬប្រឡេះគ្រាប់។ ការដែលផលិតផលប៉ះផ្ទាល់ជាមួយដី បណ្តាលអោយផលិតផលនោះអាចស្រូបយកសំណើមពីដីថែមទៀត ប៉ុន្តែវាតែងតែត្រូវបាន បង្ការដោយការដាក់តំកល់ពីក្រោមនៃបរិក្ខារទុកដាក់ខាងលើ។ ដីបូលធ្វើពីចំបើង ស្លឹក ឬ ស្បូវ ផ្តល់នូវការការពារផលិតផលមិនអោយត្រូវទឹកភ្លៀង។

ប្រព័ន្ធទុកដាក់ពាក់កណ្តាលចំហផ្តល់នូវការការពារដល់ផលិតផល មិនអោយរង លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុបានល្អជាងប្រព័ន្ធទុកដាក់ចំហ ប៉ុន្តែវាធ្វើអោយមានខ្យល់បក់ឆ្លងកាត់ ផលិតផលតិចជាងមុនហើយក៏មិនជាការលំបាកសំរាប់សត្វចង្រៃនានាចេញចូលដែរ។

៣. ប្រព័ន្ធទុកដាក់បិទជិត

នៅតំបន់នានាដែលស្ងួត ការទុកដាក់គ្រាប់ធញ្ញជាតិធម្មតាគ្រឿងគ្រប់ប្រភេទប្រើប្រាស់បរិក្ខារទុកដាក់បិទជិត ដែលធ្វើអំពីដីឥដ្ឋ និងជូនកាលមានលាយចំបើងផង ។ តាមធម្មតា ផលិតផលដែលទុកដាក់ ត្រូវបានគេប្រឡោះគ្រាប់ ឬ បោកបែនហើយ ។ តាមរបៀបនេះ គេមិនមានបញ្ហាជាមួយសំណើម និងកំណើតជាញើសឡើយ ដោយសារតែផលិតផលមានអត្រាសំណើមទាប ហើយដីឥដ្ឋនោះអាចទប់ស្កាត់ការជ្រៀតសំណើមបានយ៉ាងល្អ ។ គេផលិតបរិក្ខារទុកដាក់បែបនេះក្នុងទំរង់ និងទំហំជាច្រើនខុសៗគ្នា ដោយមានតំបន់បិទបើក និងដំបូលប្រក់ពីលើ ។ គេច្រើនយកផ្ទៃទៅកល់ពីក្រោមដើម្បីទប់ស្កាត់ការឆ្លងសំណើមពីដីទៅផលិតផល ។

ពាងធ្វើពីដីដុត ធុងធ្វើពីលើ និងធុងសំរាំង រីឯធុងស្លឹក ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ និងរកឃើញថា វាបានផ្តល់នូវលទ្ធផលយ៉ាងល្អសំរាប់ការទុកដាក់គ្រាប់ពូជ ឬគ្រាប់ធញ្ញជាតិធម្មតានៅតាមផ្ទះ (ត្រូវហាលសំងួតផលិតផលអោយស្ងួតល្អសិនមុននឹងទុកដាក់) ។

ក្នុងប្រព័ន្ធទុកដាក់បិទជិត កំណើតជាញើសអាចនឹងកើតមានជាពិសេស នៅពេលដែលបរិក្ខារទុកដាក់ធ្វើពីលោហធាតុ (ធុងសំរាំង និងធុងស្លឹក) ។ ក្នុងករណីនេះគេត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីរក្សាអោយសីតុណ្ហភាពក្នុងប្រព័ន្ធមានសភាពថេរ ដោយដាក់វានៅក្នុងម្លប់ ។

គុណសម្បត្តិ :

- តាមធម្មតាវាទប់ស្កាត់បានល្អជាមួយនឹងការជ្រៀតចូលនៃសត្វល្អិត
- បរិយាកាសនៅខាងក្នុងបរិក្ខារធ្វើដីឥដ្ឋរបៀបនេះច្រើនមានសភាពត្រជាក់ និងស្ងួត
- បរិក្ខារបិទជិតទប់ស្កាត់បានមួយចំនួននូវការជ្រៀតចូលនៃខ្យល់ ហើយការដកដង្ហើមរបស់សត្វល្អិត និងផលិតផលតែងបង្កអោយមានកង្វះខាតអុកស៊ីសែនដែលធ្វើអោយសត្វល្អិតពុំអាចទ្រាំរស់នៅទៅទៀតបាន ។ បរិមាណអុកស៊ីហ្សែនដែលនៅសល់តិចតួច គឺគ្រប់គ្រាន់សំរាប់អោយគ្រាប់ពូជនៅតែរក្សាបាននូវថាមពលដំណុះគ្រាប់ (ប្រព័ន្ធទុកដាក់បិទជិត ១០០%) ។

គុណវិបត្តិ :

- សំណង់បរិក្ខារធ្វើដីឥដ្ឋមិនអាចទប់ស្កាត់នូវការជ្រាបទឹកបានទាំងស្រុងឡើយ ។ វាងាយបែកប្រេះឬខូចខាតដែលទាមទារអោយត្រូវឧស្សាហ៍ជួសជុល ឬ ធ្វើវាឡើងវិញ ហើយស្នាមប្រេះនានាគឺជាជំរកដ៏ល្អរបស់សត្វល្អិត ។
- កំណើតជាញើស គឺជាគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធំ ជាពិសេសនៅពេលដែលបរិក្ខារត្រូវបានធ្វើឡើងពីលោហធាតុ ។

អត្រាសំណើមស្មុតភាពសំរាប់ការទុកដាក់យុវ

កាលណាផលិតផលមានសភាពសើមខ្លាំង ឬ មានអត្រាសំណើមខ្ពស់ វាងាយរងការខូចខាតដោយការកើតដីឥដ្ឋ ។ អត្រាសំណើមសុវត្ថិភាពមានកំរិតផ្សេងៗគ្នាទៅតាមប្រភេទនៃផលិតផល :

ផលិតផល	អត្រាសំណើមស្មុតភាព (%)	ផលិតផល	អត្រាសំណើមស្មុតភាព (%)
ពោត	១៣	សណ្តែក	១៥
ស្រូវសាលី	១៣	សណ្តែកដី	៧
ស្រូវ	១៤	កាកាវ	៧
អង្ករ	១៣	កាហ្វេ	១៣

លក្ខណ៍ដ៏ល្អប្រសើរបំផុតសំរាប់ការកើតមានសត្វល្អិតគឺនៅសីតុណ្ហភាពពី ២៨ ទៅ ៣៣ អង្សាសេ និងសំណើមធ្យមពី ៦០ ទៅ ៨០% ។ ជាមួយនោះវាក៏បង្កើនចំនួនកូនចៅបានច្រើនណាស់ដែរ ។

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង ការិយាល័យវិទ្យាសាស្ត្រសិក្សា មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន ការិយាល័យផែនការ សហប្រតិបត្តិការ និងពាណិជ្ជកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ៣ សង្កាត់ប្រទេសឡាង ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ឬតាមប្រអប់សំបុត្រលេខ០១ ភ្នំពេញ, ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥-២៣) ២១៩ ៦៩៣-៤ ទូរសារលេខ (៨៥៥-២៣) ២១៩ ៨០០

[ទូរអគ្គិសនី: cardi@cardi.org.kh](mailto:cardi@cardi.org.kh)
[វិបសាយ: www.cardi.org.kh](http://www.cardi.org.kh)
TRIN@cardi.org.kh
HUNYADANA@cardi.org.kh